

MØDRERÅDET

Foreningens formål er at støtte og rådgive mødre, så de kan beskytte deres børn mod voldelige, psykopatiske, alvorligt psykisk syge, misbrugende og/eller seksuelt krænkende fædre i forbindelse med samværs-, bopæls- og/eller forældremyndighedssager. Definition: Under "psykopatisk" hører såvel diagnosticerede som formodede psykopatiske træk inden for spektret narcissisme, psykopati, borderline og histrionisk personlighedsforstyrrelse. De samlende karaktertræk for "psykopatiske fædre" er manglende eller stærkt reduceret empati i kombination med uforudsigelig og egoistisk adfærd og manglende respekt for andre mennesker.

Foreningen arbejder for

- o At understøtte forskning om konfliktskabende forældres natur, karakteristika og formåen som forældre samt om højkonfliktsagers konsekvenser for børn, ikke-konfliktskabende forældre samt barnets øvrige familie. Herunder undersøge hvilke samværs-, forældremyndigheds- og bopælsløsninger, der er bedst for børn i højkonfliktsager.
- o At skabe mulighed for sparring/socialt relationer mellem foreningens medlemmer
- o At forbedre vilkårene for konfliktramte skilsmissebørn i Statsforvaltninger og retssystemet
- o At opmuntre til identifikation af børn med psykisk syge, personlighedsforstyrrede, voldelige, misbrugende og pædofile forældre.
- o At formidle viden til samfund og institutioner om børn og forældre i højkonfliktsager.
- o At søge kontakt og vidensudveksling med beslægtede foreninger og institutioner i Danmark og udlandet.

Fra undersøgelsen `Av mit barn`. Endnu ikke publiceret.

Foretaget i 2011 af Mette Brandt, cand.pæd. i pædagogisk filosofi

Afsnittet her er fra Kapitel 2 Cases

Konflikterne

Beskrivelserne i forældregruppen vidner om sårbare forhold. Ikke nødvendigvis sårbare forældregrundlag, men sårbare fælles forældreskaber og meget forskellige værdigrundlag. I flere tilfælde er der tale om grænseoverskridende adfærd og i nogle af disse tilfælde både voldelig og kriminel adfærd, hvilket allerede er indbyggede trusler for børn at opvokse i.

Men indgangen i familieretten er ikke, som det er illustreret, barnets velfærd. I familieretten er det reguleringen af barnets relationer til begge forældre der er udgangspunktet. For at kunne lægge vold eller andre grænseoverskridende handlinger til grund i sagen skal der tungtvejende og dokumenterede beviser på bordet. I familieretten er forældrenes konflikt ikke interessant – konflikt er snarere en forventelig normaltilstand. Forældrene kommer med konflikter og uenigheder men med de skift der har fundet sted i lovgivningsstilen og i retorikken, forsøger loven at bevæge forældrene væk fra konfliktfeltet hen imod det samarbejde, der skal tjene deres barn bedst.

Det er her slagsiden af samarbejdsnormen viser sig størst. For forældrenes konflikter er i højkonfliktsagerne hele forholdets fundament og eksistensbetingelser og kan ikke fraskrives i de konkrete børns perspektiv. Børn i disse forældreskaber vil højst sandsynligt opnå mere skade på deres liv end lykke, når forældrene skal fortsætte med store fælles ansvarsområder og krav om løbende dialog.

I bogens cases er der et klart billede af nogle forældre, der formår at skabe gode fællesskaber i forældreskabet for deres andre børn, ligesom de både kan

formulere positivt, hvad de mener om det fælles forældreskab og generelt har strukket sig langt for at få forholdet til at fungere. Kun i få tilfælde har forældre ikke ønsket samvær mellem modparten og barnet, men uanset hvad de enkelte sager har omhandlet, har alle følt sig overhørt af myndighederne. Lige fra de, der er anklaget for chikane, til de der er underlagt en.

Udgangspunktet i sagsbehandlingen er ikke i første omgang at finde en skyldig samarbejdschikanør, men forsøget på at skabe forligsmuligheder. Man møder derfor begge forældre helt ligeværdigt og har forhåbningen om, at de går fra statsforvaltningen og også oplever sig ligeværdige. Forvaltningen sætter fokus på fremtidsperspektivet, når den skal forsøge motivere forældrene og undgår et bagudvendt billede af mere eller mindre uheldige parforholdsrelationer. Igen er det konsekvensen af, at staten vil regulere det biologiske forældreskab, så det fortsætter som et familieskab.

Det var lovgiveres ønske og målsætning, at forældre skulle fokusere mindre på sig selv og de konflikter de må have haft og i stedet skulle sætte deres barns rettigheder og dermed barnets bedste i centrum. Alle forældre har fået at vide at det er allerbedst for deres barn hvis de selv laver aftaler og forlig. På den måde undgår de også at barnet inddrages mere i sagen.

I evalueringerne fra SFI er det entydigt, at det ikke har været let at få forældre til at samarbejde trods en domstolsafgørelse om fælles forældremyndighed. Der konstateres også, at børn i forældreskaber uden kontinuitet og kommunikation mellem forældrene har særlige vanskeligheder.

Rigtig mange forældre samarbejder ikke, og det gælder både i sager hvor fælles og delt forældreskab er valgt ved forlig og i de sager, der er afgjort af myndighederne. Det fremgår ikke specifikt hos SFI, hvorfor forældre ikke samarbejder.

Men i de interviews, der danner baggrund for denne bog, er der spurgt ind til det helt private og helt konkrete. Hvem gjorde hvad, og hvordan var og er forholdet og samarbejdet. Der er spurgt til de følelsesmæssige aspekter, som

jo i høj grad styrer den menneskelige adfærd. Der er blandt andet spurgt ind til tillid mellem forældrene, som må være et absolut udgangspunkt for et vellykket fælles forældreskab

` Vi har aldrig været i et forhold og min graviditet var ikke planlagt. Han ville ikke have barnet og vi måtte gennem en faderskabssag. Under hele min graviditet oplevede jeg psykisk vold. Da han efterfølgende fik samvær med barnet oplevede jeg både psykisk og fysisk vold. Han var meget grænseoverskridende og det er min første oplevelse af vold. Jeg har efterfølgende gået til psykolog og psykoterapeut bla fordi jeg har problemer med at være alene med mænd jeg ikke kender. Jeg kan bedst beskrive min eks som først charmør siden meget manipulerende og grænseoverskridende` Mor 35

` Vi har aldrig boet sammen som et par og jeg var derfor ansvarlig for vores søns trivsel, sundhed og vækst samt den ansvarlige i hjemmet i hans første leveår. Fars rolle var fortrinsvis på det økonomiske og materielle plan med oplevelser og aktiviteter for vores søn. Vores kommunikation var svingende som et pendul, enten god eller det helt modsatte. I perioder var der slet ingen kommunikation da forholdet mange gange har været afbrudt. Tilliden var som et tyndt hår mellem os og der skulle ikke meget til før det knækkede midt over. Da min ekspartner stadig var gift med en anden end mig og jeg oplevede både vold og meget følelsesmæssig ustabilitet bla mistet tillid, tog jeg beslutningen om at stoppe forholdet helt. Mit syn på min eks var urealistisk, han var slet ikke den mand jeg havde haft i tankerne. Hans reaktion var; vrede, skuffelse, kynisme, han talte om usande handlinger og beretninger og blandede personlige ting fra vores tidligere forhold ind i vores søns følelsesliv. Han fremstillede sig selv som en engel og fik mig tegnet som en dæmon i offentligheden. Det er lykkedes og idag har min søn allieret sig med sin far. Da jeg indgik i et længere og livstruende sygdomsforløb vendte min søn sig radikalt mod mig og alt der er dansk

som jeg er men ikke hans far der er muslim` Mor 36

` Da jeg mødte min ekspartner var han min chef og blændende dygtig til sit arbejde. Han virkede intelligent og dygtig. Vi flyttede sammen første gang efter 1 år. Men det gik ikke godt og han smed os ud – jeg og mine to store børn fra et tidligere forhold. Jeg undskyldte ham med han havde behov for ro da begge mine børn har har ADHD. To år senere blev vi dog gift trods flere pauser i forholdet. Jeg er kristen og pludselig ville han giftes fordi, bildte han mig ind, han nu troede på Jesus. Jeg blev gravid efter brylluppet men kort tid efter ønskede han jeg skulle have en abort helt mod mit eget ønske. Da jeg var i 19 uge i min graviditet smed han os alle ud igen og det gik op for mig hvad det egentlig var han havde gjort mod os i alle de år. Vi nåede aldrig at bo sammen omkring det fælles barn og jeg flyttede ud 3 uger efter han meddelte mig at jeg og mine børn skulle flytte. Han var kold og ligegyldig. Jeg brød sammen og fik en mindre depression. Jeg mistede mit job, havde to børn på dengang 9 år, var midt i min graviditet og kom i risiko for at tabe barnet.

I dag er jeg klar over jeg var udsat for psykisk vold hvilket jeg dengang vendte mod mig selv. Jeg følte jeg hele tiden skulle gøre det bedre, være der mere for ham, elske ham mere for så ville alt blive godt. Hele tiden under vores 3 år lange forhold var jeg rolig og gav og gav uden jeg dog fik noget igen. Det så jeg meget tydeligt under graviditeten.

Før forældreansvarsloven blev vedtaget, havde han samvær med vores søn 2 timer en weekend om måneden, og jeg tilbød selv det kunne være hos mig. Vi boede nu i hver sin ende af landet. Men efter femte besøg skrev han til myndighederne han ikke så sig i stand til at se sin søn og afbrød forbindelsen. Da forældreansvarsloven blev vedtaget kom han igen og beskyldte mig for det var min skyld at han ikke havde set sin søn. Han talte om samværschikane der dog blev afvist.

Men nu ville han have min søn selvom han ikke havde set ham siden han var 1 år og nu var 4 år og 3 mdr. Den børnesagkyndige var positivt

indstillet overfor samvær og mente man skulle se hvor meget vores søn kunne holde til og at far skulle have en ny chance. Sagen kom ikke videre for jeg pakkede min søns og mine ting, måtte aflevere mine store børn hos deres meget søde far som jeg har et godt samarbejde med, og rejste på den anden side af jorden hvor jeg bor i dag selvom det har været en stor pris at betale og jeg allerhelst ønsker at komme hjem til mine børn og hjem så jeg kan bruge min uddannelse` Mor 42

` Min ekspartner og jeg mødtes på dating.dk. Han virkede engageret, skrev lange breve, virkede følsom, indlevende og kærlig. Jeg følte meget hurtig tilknytning og tillid til ham. Vi flyttede ikke sammen men valgte at få barn allerede efter 5 mdr`s bekendtskab. Lige efter barslen blev jeg gravid igen uden jeg egentlig ønskede det. Jeg var lige startet på job igen og vores forhold gik ikke godt. Vi nåede aldrig rigtigt at bo sammen. Han blev i vores forhold mere og mere sur og vrissen og virkede som en glødende vulkan der når som helst kunne gå i udbrud. Han rakkede mig ned over det mindste, også i offentligheden.

Da jeg oplevede hans temperament andre steder bla. i forbindelse med han smed en kuglepen efter en underordnet på hans arbejdsplads, slog ud efter en cyklist med en knytnæve, brød jeg forholdet. Men han nægtede at forlade min lejlighed. Da jeg tilbød at hjælpe ham med at finde en bopæl overfaldt han mig og jeg måtte tilkalde politiet der kom og hentede ham.

Idag kan jeg bedst beskrive min ekspartner som utilregnelig, manipulerende og intimiderende. Der er langt mellem hans udtalelser om hvor vigtigt familielivet var for ham og hans eget engagement heri da vi mødtes til hans overfald på mig i 5 graviditetsmåned hvor han tvang mine hænder om på ryggen og dunkede mig i ryggen med en knytnæve og dengang han i forbindelse med en afhentningssituation smag mig en lussing helt umotiveret` Mor 32

` Mit barns far og jeg mødtes på dating.dk. Jeg faldt for han kunne lide

de samme ting som jeg. Men det holdt ikke længe for jeg var ikke forelsket i ham. 2 år senere begyndte vi at ses igen, men det holdt heller ikke længe selvom han både ville flytte sammen og giftes. Efter vi i nogle måneder har ses holder jeg op med at se ham men konstaterer efterfølgende jeg er gravid.

Vi har altså aldrig boet sammen og jeg forlod ham efter et samleje jeg egentlig ikke havde lyst til. Jeg ringede til ham kort tid efter og sagde jeg ikke ønskede at se ham igen. Her vidste jeg ikke jeg var gravid. Han accepterede det ikke. Da jeg forklarede ham at jeg oplevede nogle ting var grænseoverskridende f.eks at han ikke selv syntes det var pinligt at han havde anal fistel som dryppende afføring når vi var i seng sammen, tværtimod synes han ikke at det gjorde noget. Han var nedladende, bedrevidende og uanimeret – som om han hele tiden målte mennesker og verden omkring sig.

Konsekvenserne af det forhold har været uoverskuelige. Mor 34

Da jeg var gravid havde vi mange konflikter langt ud over, hvad der er i orden. Når han ville straffe mig nægtede han at tale til mig, og da jeg i desperation smadrede et glas efter at være blevet ignoreret i flere dage, sparkede han mig ned at ligge, hentede kost og fejebakke og tvang mig til at feje op. Bagefter lagde han sig til at sove – stadig uden at tale til mig. Dagen efter kørte han mig til lægen, fortalte jeg var brudt sammen og ville tage mit eget liv, at han havde snakket med mig hele natten, men ikke kunne overtale mig til at passe bedre på mig selv! Jeg var målløs og kunne ikke sige noget – bare græde. Så blev jeg indlagt på depressionsafsnittet på en psykiatrisk afdeling. Han besøgte mig stort set ikke i de to måneder jeg var der og gav overfor lægerne udtryk for at det var en aflastning for ham jeg var indlagt. Da jeg blev udskrevet var han meget vred. Han syntes jeg skulle blive på afdelingen hele min graviditet.

Samtidig med han ignorerede mig og ofte truede mig kunne han pludselig tage sig tid til at tale med mig og blive kærlig, kælen og sød. Det skete hver gang jeg forsøgte gå fra ham. Så sagde han, at han var

bekymret over, at jeg oplevede, at han ikke var sød ved mig, for han troede det var nogle tanker, jeg lavede inde i mit hoved.

I dag kan jeg sætte ord på vores forhold som handler om grov psykisk og økonomisk vold. Det er mit første forhold af den karakter. To gange har han forsøgt at kvæle mig, men første gang troede jeg på ham, da han sagde, at jeg havde overfortolket situationen. En anden gang endte han med at slynge mig meget hårdt ned i køkkenbordet. Efter vores forhold har jeg døjet med posttraumatisk stress og flashbacks. Jeg har derfor en lægeerklæring på, at jeg ikke må se ham men har ikke politianmeldt ham. At jeg ikke må se ham har ingen betydning for den relation, som myndighederne mener han skal have til vores lille barn` Mor 36

Dette er et udsnit af de besvarelser, forældrene har givet på forholdets karaktertræk og altså konflikternes art og tyngde. Det er et absolut kendetegn for besvarelserne, at der er foregået grænseoverskridende handlinger og ekstrem adfærd mellem parterne på skalaen mellem nedladende tale, mangel på respektabel opførsel til psykisk og fysisk vold. Som det allerede er antydnet har forholdet med ekspartneren sat flere i en sårbar situation, allerede inden myndighederne er inddraget, og hos alle har sagsbehandlingen og lovens målsætninger holdt dem tæt op af deres ekspartner, som de enten helst havde forladt eller i det mindste, at konflikten kunne stoppes og magtbalancen med hensyn til deres fælles barn afgøres.

For to af forældrene har presset været for stort, og de er flyttet væk fra Danmark med deres barn. Der er dog i denne forældregruppe kun tale om lovlig udrejse, da de forældre der er rejst fra Dk har haft fuld forældremyndighed. En eneforældremyndighed muliggør udrejse uden den anden parts tilladelse. De to mødre har dog ingen intentioner om at vende hjem til Danmark, før det sker ændrede retningslinjer på familieområdet, selvom de helst ønskede at opholde sig i Danmark. De er afhængige af, man opgiver tanken om, at det biologiske forældreskab altid er et godt forældreskab.

Når man beskæftiger sig med disse forældreberetninger, understreges at det her sker faktisk, og der sker hos helt almindelige, veluddannede og normalt velfungerende borgere. Det sker i forhold, der udadtil tager sig anderledes ud. Mange af de her oplevede verdener foregår i en dynamik mellem det normale og det ekstremt unormale der i øvrigt altid forklares med noget normalt også af de involverede selv. Som en mor beskriver *`han fik mig til at tro jeg overfortolkede situationen`*. Flere beskriver også deres eksforhold som et spind, de blev vævet ind i – et spind af løgne eller modsatrettede personlighedssider hos deres ekspartner. En beskrev forholdet som et patient-plejer forhold, hvor der skulle tages ekstra hensyn til temperament. Flere i undersøgelsen udsættes for grænseoverskridende adfærd meget længe, da de ofte vender diskontinuiteten i forholdet mod sig selv og blot kæmper endnu mere for at give og være overbærende.

Det er forhold og konflikter, man hurtigt kan konkludere er svære at sætte ord på og egentlig helt forstå dynamikken i. De fleste beskriver, hvordan de finder meningsfulde undskyldninger, der kan dække over det grænseoverskridende i forholdet. Mange forsøger hele tiden at sætte de grænseoverskridende handlinger overfor de første indtryk, hvor de jo så en partner med meget positive karaktertræk. Som flere forældre beskriver, gik der lang tid, inden de kom til erkendelse af, hvilket forhold de befandt sig i. De undskyldte på egne og partnerens vegne, overfor sig selv og overfor andre i ofte meget lang tid. Nogle forældre har levet i dette mønster i op mod 10 år.

Forældrene beskriver i flere tilfælde, hvordan de har givet forholdet mange chancer og har forsøgt at bortforklare konflikterne, fordi de langt hen ad vejen gerne ville forholdet. Nogle genoptager forholdet efter flere brud. Et par stykker skriver, de blev i forholdet for børnenes skyld, da de ikke ville gentage deres egne forældres fejl.

Der er med udgangspunkt i denne forældregruppe en overhængende risiko for, at forældrenes motivation til samarbejde kan ligge på et meget lille sted.

Ønsket om samarbejde er reelt ikke tilstede hos flere forældre i gruppen. Alene fordi de er udkørte af op til flere års konfrontationer og for nogle psykisk vold eller både fysisk og psykisk vold. Som denne mor skriver

´ Gennem vores 9 årige ægteskab var jeg på vej væk flere gange. Jeg konfronterede ham. Han blev afglidende, hensynsfuld og ville gøre hvad som helst. I en kort tid gik det godt og der blev taget meget hensyn til mig og pludselig var vi der igen. Løgne, tavshed, hemmelighedsfulde aftaler og lukkethed om penge, post der var væk, post der var gemt, hemmelige postbokse og jeg ved ikke hvad. Det blev en ring til jeg ikke orkede mere, hvilket indtraf da jeg var så langt væk fra mig selv så jeg spekulerede på om intuition overhovedet var en evne, der var tilfaldet mig ´ Mor 46

Når disse forældre møder forvaltningen siger flere, at deres verden brød helt sammen. Det skal bogen handle meget mere om. Men inden da er det værd at bemærke den modsætningsfyldte modtagelse, der venter disse forældre, når myndighederne inddrages.

Forældrene mødes af forligsbestræbelser og får reelt ikke nogen valgmuligheder i forhold til, hvilken procesbelastning de magter og antager deres barn magter.

Bilag 2

Fra undersøgelsen `Av mit barn`

Kapitel 6 vedlagt

Kapitel 6 Konsekvenser og livskvalitet

Alle forældre i gruppen har - allerede inden myndighederne blev inddraget - undergået en erkendelsesproces med udgangspunkt i et forhold eller ægteskab, der har virket personligt grænseoverskridende og psykisk nedbrydende.

De henvender sig til myndighederne af oprigtig bekymring for barnets trivsel, og fordi de ikke længere ser muligheder for det samarbejde, der ville være optimalt for barnet. De fleste kommer allerede med nederlag og har behov for ro og oprejsning - flere af forældrene havde håbet på, at der af myndighederne blev sat en grænse for deres ekspartners urimelige adfærd.

Hos myndighederne møder de, som nogen har udtrykt det, Berlinmuren: Inden for murene er der en "sandhed", en ideologi, som staten varetager. I statsforvaltningen er den udtrykt i to termer som forældrene skal navigere i;

- *en sandhedsterm* som er udtrykt i "barnets ret" til to forældre.
- *og erkendelsesprocessen* mod sandheden, der skal få forældrene til at tilpasse sig "barnets tarv" - som ikke er ro og tryghed, men "barnets ret til begge forældre."

Hvordan forældrene klarer procesbelastningen, har ikke myndighedernes bevågenhed. Lovens signalværdi og den "hjælp", forældrene tilbydes til at "forstå", at børns tarv ikke er fred og ro, men to forældre, anses af myndighederne for det gode, der skal fremme barnets bedste.

Inden for voldsforskningen har man et begreb, der hedder det dobbelte svigt. Det dobbelte svigt er det svigt, et barn oplever, når der indgår vold i familien: Det ene svigt er, at den ikke-voldsudøvende forælder på grund af volden ikke

kan være en ordentlig forælder. Det andet svigt er, at den forælder der udøver volden heller ikke kan være en ordentlig forælder. Vold både hindrer, at den voldsramte forælder kan yde beskyttelse og nærvær, og barnet oplever en frygt uden løsning, som bliver den dagligdag, det må forholde sig til. Barnet vil mangle sine forældres beskyttelse og omsorg, men i lige så høj grad deres overskud til barnet.

Der er flere sådanne eksempler i bogens cases. Det er oftest ikke kun det involverede barn i en proces, der mister en forælders beskyttelse og nærvær. De fleste forældre i undersøgelsen har børn fra tidligere forhold eller har siden fået børn i nye ægteskaber eller parforhold. Disse børn bliver også bærere af forældrenes psykiske velbefindende og oplever tab af omsorg. Ikke kun børn, der direkte er involveret, men familien som helhed belastes i processen. Konflikterne og det retlige sejtrækkeri om det tvungne samvær og forældresamarbejde med voldsudøveren berører også nye indgåede forhold eller ægteskaber, fordi tidligere forhold ikke kan få en afslutning.

Den procesbelastning, som det er set i forældregruppen kan vare op til 10 år, fjerner livskvaliteten og overskuddet til at være forældre. Og den fjerner overskuddet til både den arbejdsmæssige situation og nye forhold eller ægteskaber.

I nogle tilfælde fordi volden fra forholdet fortsætter med processen, i nogle tilfælde optrappes volden, fordi modparten bruger myndighederne og loven. Myndighedernes vilje og mulighed for at vurdere ud fra individuelle forhold er, som det er vist, begrænset og afhængig af den enkelte sagsbehandlers eller institutions forståelse og holdning til forældrene, herunder også andre instansers indgriben, som eksempelvis politiet.

Forældrene har svaret på, hvordan de har taklet procesbelastningen, og hvorvidt de er kommet videre med deres liv efter brud eller skilsmisse. Det viser sig at processen har haft vidtrækkende konsekvenser for flere forældre. Udover at være blevet en mere følelsesladet og svingende forælder, har forældrene problemer både med at have overskud til arbejdsmarkedet,

uddannelse og et socialt engagement. Nogle forældre har desuden måttet gå i behandling eller har været indlagt med posttraumatisk stress. De værste tilfælde i undersøgelsen er mødre, der har følt sig nødsaget til at rejse fra familie, andre børn og arbejde for at slå sig ned i et helt andet land

` Jeg har nu et liv i landflygtighed, kan ikke sikre mig økonomisk for alderdommen og kan ikke bruge min uddannelse i det land hvor jeg bor. Alt handler om at klare hverdagen i det fremmede og vente til loven i Danmark laves om eller at min barn bliver ældre og selv i højere grad kan vælge sin relation til sin far. Jeg har også måttet isolere mig fra venner, fordi risikoen i forhold til vores sikkerhed måtte tælle højest. Jeg har ingen hjælp fået, men kunne så sandelig godt bruge en psykolog, har bare ikke råd. Jeg bliver nogle gange sort i tankerne, men lader det ikke overskylle mig, da jeg ikke kan tillade det overfor min søn. Jeg har mistet tillid til vores system i Danmark og til mennesker generelt. Jeg er på mange måder slet ikke kommet videre med mit liv og oplever mit liv som et busstoppested, hvor jeg venter på, at vi engang kan komme hjem. Jeg er rejst fra mine store børn, der var bedre tjent med at blive hjemme hos deres far. Hvis jeg skal nævne noget positivt ved min udrejse, er det al den kvalitetstid, jeg har med min yngste søn og de samtaler, jeg har med mine store drenge på skype, hvor jeg tror de fortæller mig mere, end de ville have gjort hvis vi hver dag havde siddet ansigt til ansigt` Mor 42

En anden mor, der bor i udlandet grundet forældreansvarsloven

` Konsekvenserne af mit meget korte forhold med efterfølgende graviditet har været uoverskuelige. I første omgang var sagen ved at nedbryde min datter og mig selv. Vi var altid syge, altid! Jeg tabte mange kilo og var tæt på at bryde psykisk sammen. Hver aften, så snart min datter sov, begyndte jeg at græde voldsomt og ryste. Mine studier hang i laser og jeg kunne slet ikke holde sammen på et normalt liv. Jeg var bange for postkassen, frygtede hver eneste udleveringsdag

og hadede mig selv, fordi jeg ikke oplevede jeg kunne passe på mit barn. Jeg mistede venner, da mange slet ikke forstod hvad det gik ud på og troede det var mig der ikke ville lade god far komme til. Jeg bevarede dog de tætteste, som kendte både mig og mit barn godt. På nogle måder er jeg kommet videre med mit liv, men på en anden måde end jeg havde håbet på, for jeg har bevæget mig om på den anden side af jorden, så vi ikke skal konfronteres med ham. Men jeg har skader på min sjæl, som jeg fortsat skal lære at håndtere. Han overskred mine grænser seksuelt, gjorde min datter ondt og jeg var med forældreansvarsloven tvunget til i perioder at have ham i mit hjem. Det har været et større overgreb end jeg havde forestillet mig. Jeg får det stadig fysisk dårligt når jeg tænker for meget på ham eller ser en der ligner ham. Jeg har rigtig svært ved at stole på min egen dømmekraft når det kommer til en ny kæreste eller mand. Jeg vil jo gerne tro alle er søde og rare, men jeg begynder hurtigt at tvivle – sådan har jeg aldrig reageret tidligere` Mor 34

Der er flere nuancer i konsekvenserne for forældre og børn. Først og fremmest er forældrene påvirkede af det forhold, de er brudt ud af og det mønster, der var kendetegnene i forholdet. I de fleste tilfælde har der været tale om grænseoverskridende handlinger eller en udpræget nedbrydelse af den ene part på forskellig vis. Flere forældre er dog påpasselige med at tale om deres eksforhold som voldeligt, da megen adfærd er af så skjult og psykisk karakter at ikke engang forældrene kan sætte ord på. Deres reaktioner opstår som følge af gentagne grænseoverskridende handlinger fra deres ekspartner, og kendetegnene er, at forældrene ofte mister troen på egen dømmekraft. Et element de oplever myndighederne er med til at fastholde, både i forhold til deres ekspartner men også i forhold til deres barn.

Det kan være meget svært for en forælder, der har oplevet et voldeligt eller grænseoverskridende forhold at skulle aflevere sit barn eller forholde sig til eksempelvis en deleordning, som nødvendigvis kræver en tæt kontakt mellem forældrene. Særligt svært bliver det også personligt at takle de reaktioner

forældrene oplever hos deres børn og som de reelt står magtesløse overfor

` Mit barns reaktioner på samvær havde nær taget livet af mig. Jeg tabte mig meget og blev depressiv – kunne ikke passe på mig selv og mit barn. Jeg oplevede ikke jeg kunne beskytte hende hvilket gjorde jeg kæmpede med følelsen og tvivlen på om jeg overhovedet kunne finde ud af at være mor. Jeg vidste hvordan jeg skulle passe hende, men det kunne jeg så ikke få lov til og så vidste jeg slet ikke hvad jeg skulle gøre – det har undermineret ethvert moderinstinkt i mig` Mor 36

` Jeg har været dybt frustreret og følt mig sat ud af spillet. Jeg oplever systemet tillader det omsorgssvigt børnenes far udsætter dem for uden jeg kan beskytte dem. Jeg har så bittert fortrudt jeg fik børn, det var en klar fejl alene fordi jeg elsker dem og så gerne ville give dem en tryk og god opvækst. Jeg har haft det forfærdeligt med mig selv fordi jeg har følt det var min skyld de havde fået en far som var farlig og nu oplever jeg der intet er jeg kan gøre for at redde dem ud af en farlig situation.

Jeg har derfor søgt hjælp i Mødrehjælpen og her fået psykolog bistand grundet fødselsdepression efter fødslen af begge børn. Jeg kunne ikke få behandling efter de voldelige overfald jeg var udsat for. Nogle år efter fandt jeg selv en psykoterapeut som har hjulpet mig med at komme af med indestængt vrede og følelsen af at være undertrykt. Jeg har fået en følgesygdom som følge af psykisk pres, stress og fysisk vold. Det er en kronisk sygdom i centralnervesystemet der hedder Fibromyalgi. Den svækker mit immunforsvar og giver mange smerter i alle kroppens muskler. Jeg er ofte syg og har stort fravær fra mit studie og når jeg er på arbejdsmarkedet. Gennem hele mine børns opvækst har jeg været socialt isoleret og lever i frygt for hvad systemet tillader min eks at komme afsted med. Mor 32

` I forhold til min forælderrolle som den der skal drage omsorg for mit barn føler jeg mit helt magtesløs. Jeg var under min graviditet

konstant underlagt et psykisk pres fra barnets far som jeg ikke levede sammen med. Efter graviditeten blev jeg i samværssituationerne udsat for fysisk vold. Igennem sagsforløbet har jeg gentagne gange været indlagt med fysiske symptomer som følge af psykisk pres. Når sagerne verserer har jeg meget svært ved at koncentrere mig på mit arbejde. Sagerne påvirker generelt hele min tilværelse og deraf livskvaliteten. Jeg kan ikke flytte eller forfølge en karriere fordi sagerne tapper mig for energi og både transportudgifter til samvær og sagsomkostninger æder mine økonomiske midler. Jeg har under sagsforløbene ofte måttet sygemelde mig bare for at have energi til at varetage omsorgen for mit barn. Det er meget svært hele tiden at skulle afspadsere og bruge ferier på at gå til alle de møder, som sagerne kræver. Men det er også hårdt at føle sig overvåget i institutionen af pædagoger, der også er del i sagerne. Det er meget hårdt at blive fremstillet som en person man ikke er og hele tiden stå til ansvar eller møde op og svare på alverden` Mor 35

Forældrene oplever mange følger fra både forholdet men også procesbelastningen der hæmmer deres livskvalitet, isolerer dem socialt og fjerner energien fra arbejde og uddannelse. Flere forældre benævner både økonomiske problemer som følge af økonomisk vold under forholdet, sagsomkostninger eller transportudgifter til samvær men også at de enten ikke magter arbejdsmarkedet, deres uddannelse eller de oplever, de konstant grundet processen må afspadsere, holde ferier eller sygemelde sig

`Jeg var i mit ægteskab udsat for økonomisk bedrageri fra min eksmand. Politiet sløsede med min anmeldelse om dokumentfalsk og endte med at frafalde den grundet forældelse efter de havde kastet den rundt til forskellige politikredse gennem mere end 1 år. Anmeldelsen kom 1/2 år inden forældelsesfristen grundet min eks' trusler hvis jeg anmeldte ham. Politiet havde tilsyneladende problemer med at finde ud af hvor min eks havde bopælsadresse hvilket også trak sagen ud. Statsadvokaten som jeg klagede til indrømmede

politiets nøl og lovede man i fremtiden ville være mere varsom med den slags sager. Jeg fik aldrig lavet en bodeling og blev nødt til at forholde mig til, at jeg havde tabt alle mine investeringer i ægteskabet. Da jeg ansøgte om forhøjet børnebidrag for at vi, børnene og jeg, kunne klare os, snød min eks med sine oplysninger og opgav flere hundrede tusinde mindre end han tjente – desuden ansøgte han om ophævelse af børnebidraget og en deleordning hvilket blev imødekommet. Statsforvaltning og familiestyrelse ville ikke forholde sig til de falske oplysninger, trods det at de direkte fremgik af de oplysninger de selv havde indhentet.

Det har betydet flere flytninger grundet økonomiske problemer som kun en af flere følger virkninger fra mit ægteskab og sagsforløbets længde og udfald.

Jeg har fået gjort min uddannelse færdig, men har været fastlåst i arbejdsledighed grundet meget små økonomiske og mentale ressourcer. Min selvtillid, dømmekraft og energi er faktisk ikke eksisterende i dag og noget jeg arbejder meget med at opbygge. Jeg bruger al min energi på at genvinde kontrollen over eget liv og vores børn og deres trivsel` Mor 46

Det er et generelt billede, at forældreansvarsloven og forholdenes karakter har haft omfattende konsekvenser for forældrene; lavt selvværd, tvivl på egen forældreevne, store bekymringer for barnets trivsel herunder også hos forældrenes andre børn der ikke er direkte involveret i sagen, følgesymptomer som posttraumatisk stress, indlæggelser, social isolation og manglende energi til arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet.

Da det jo generelt er en forældregruppe, der er kendetegnet ved at være veluddannede og velovervejede forældre, er der også forældre der omsætter disse symptomer til vrede på systemet eller forsøger at oplyse befolkning, professionelle og myndighederne om de overgreb på børn og voksne som følger af loven. Mange forældre har lagt meget energi i det arbejde. Sjældent for at redde egen situation, fordi den oftest grundet de mere end 4 år loven

har eksisteret er passé, men for at sikre at mange andre børn og voksne hjælp i fremtiden

` Jeg har generelt vendt sagsforløbet mod forældreansvarsloven – det har givet mig en indædt vilje til at bruge mine ressourcer på at få ændret loven af hensyn til de børn og forældre der ikke selv har ressourcerne til det. Det har betydet jeg har kombineret min dybe indsigt med min professionelle gebet. I de perioder hvor sagsforløbet har været allerværst har jeg haft stor støtte fra min nuværende mand og min familie – jeg været udstationeret i tre år hvor jeg kunne koncentrere mig om at passe på mig selv og mine børn. Jeg tog en uddannelse for at tilegne mig værktøjer til at håndtere min egen krise og forsøge at begrænse dens indgriben i min familie og hos mig selv personligt` Mor 40

Forældrene er som det blev nævnt fundet i forskellige netværk, hvis mål netop er oplysning om lovens konsekvenser. Forældrene har fundet en ny styrke i netværkene til de problemstillinger, de lever under og har haft stor gavn af disse.

Mange forældre har oplevet, at omverdenen har haft svært ved at forstå deres problemstillinger, og de har ofte følt sig misforstået både af venner, familie men også af institutioner og skole. Først og fremmest har danskerne en stor tillid til systemet og nægter at tro på den manglende retssikkerhed for os, som har været udsat for vold – og ikke mindst justitsmordene mod vores børn! Mange oplever sig meget magtesløse overfor systemet og har mistet enhver tillid. Konsekvensen af den manglende retssikkerhed men i særlig grad også retsbeskyttelse får flere forældre til at yde selvtægt, som det er set hos de to forældre der i dag bor i udlandet, men også for en mor, der flere gange har været gået under jorden med sit barn.

Forældre, der lever i stor utryghed med deres ekspartner og hvor der er tale om overgreb på enten mor eller barn, oplever at de fordømmes af omgivelserne, fordi de vil nægte modparten adgang til barnet, hvilket med al

sandsynlighed også vil gælde for de to mødre i gruppen der er rejst ud af landet for at undgå samvær mellem far og barn.

Forældrene føler sig ignoreret af myndighederne, de føler sig mistænkeliggjort eller ikke lyttet til og får ingen indflydelse på hverken sagsforløb eller udfald. I de fleste tilfælde går udfaldet i sagerne om personlighedsforstyrrelser, vold og omsorgssvigt direkte imod, hvad de sociale myndigheder normalt betegner som "barnets bedste". Alle forældrene der har bidraget til bogen lider i ekstrem grad over, at de ikke føler at kunne skabe de optimale betingelser for deres barn og også for deres børn udenfor det problematiske eksforhold. Alle har oplevet sagsforløb og efterlevelse af afgørelser som psykisk hårdt, energidræbende og en næsten umulig forældreopgave:

` For mig har det har været to adskilte kampe. Den ene mod min eks hvilket har inkluderet belastende perioder og en konfliktfyldt situation hvor også barnet har lidt – den anden kamp angår statsforvaltning og domstole som særligt efter forældreansvarsloven indtræden har været en rigtig dårlig oplevelse. Den dårlige oplevelse er knyttet til det meget ringe udgangspunkt at sikre barnets trivsel og bedste, når man nu – som jeg tror alle kunne se – var oppe imod en forælder, hvor det primært handlede om at forsvare sin stolthed og ære` Mor 40

Sådan ser min situation ud lige nu:

(Du kan f.eks. fortælle, hvem du bor hos, hvem har forældremyndigheden over dig, hvordan er din samværsordning?)

Jeg bor 7 Dage hos mor og 7 Dage hos far

Jeg har min fritidsaktiviteter i valby.
De fleste venner er hos min mor i valby
min far bor langt væk så jeg kan ikke lege
med mine venner. Jeg får meget stress når
jeg køber frem og tilbage. Jeg bliver sur på
mine forældre når jeg er stresset

Jeg kunne godt tænke mig, at:

Jeg vil meget gerne være mere hos mor.
Der er mine venner og jeg føler mig
meget mere tryk og glad hos mor.
Jeg vil gerne være hos mor 10 Dage
hos far 4 Dage og vis jeg for læst kan
Jeg var en Dag ekstra hos far

Brevet er lavet i samarbejde med Børns Vilkår's Børneskærpertpanel for børn i skilsmissec.

Børns Vilkår - Trekronergade 126F - 2500 Valby - 35 55 55 59 - www.bornsvilkar.dk

At være barn af en karakterafviger betyder, at man ikke bliver hørt.

Statsforvaltningen havde imødekommet fars ønske om en tvungen 7-7-ordning 1½ år før,

så den lille dreng skulle pendle frem og tilbage mellem to forældre,

som overhovedet ikke havde talt sammen i fem år.

Efter 1½ år bad barnet far om en 10-4-ordning, men far nægtede at imødekomme barnets ønske.

Derfor gik barnet selv i Statsforvaltningen efter lange overvejelser.

Det tog herefter et år, før Statsforvaltningen imødekom barnets ønske om mindre

samvær, fordi far hele tiden søgte om udsættelse i sagen.

Først efter 5 år i et konfliktfelt og efter 1½ år med en dømt 7-7-ordning, blev der

Iværksat en børnesagkyndig undersøgelse, der gav barnet ret i, at en 10-4-ordning var

bedst for barnet.

Barnet var i mellemtiden blevet 11 år.

Sådan forvaltes "barnets tarv"...

Karakterafvigere i højkonflikt-samværsager.

Og hvorfor konfliktløsning, retsmægling og forældresamarbejde IKKE er en mulighed for denne forældregruppe

Hvad er en karakterafviger?

Karakterafvigere dækker spektret af impulsive personlighedsforstyrrelser, dvs. psykopati, narcissisme, borderline og histrionisk personlighedsforstyrrelse.

Hvorfor er karakterafvigere i samværsager et problem?

- Man kan ikke se på et menneske, om han eller hun er karakterafviger. Fagfolk med speciale i personlighedsforstyrrelser kan gennemskue en karakterafviger gennem observationer over længere tid. Fagfolk med speciale i familievold kan gennemskue en karakterafviger ved at se på offerets reaktioner. Psykopatofre kan ofte genkende andre psykopatofre gennem den fælles "historie" – desuden udvikler tidligere psykopatofre oftest gode "antenner" (ligesom ægtefæller til alkoholikere og børn af alkoholikere lettere end vi andre kan gennemskue en alkoholiker).
- Når udgangspunktet for Forældreansvarsloven er samarbejde, og at barnets tarv er to forældre, "ser" hele systemet oftest dét, som de ønsker at se. Og psykopaten hjælper dem med at se dette billede: To normale forældre i konflikt. Eller – endnu værre – systemet ser krænkeren som normal og offeret som psykisk syg eller hysterisk. Resultat: Dommere og børnesagkyndige udleverer barnet til krænkeren.
- Løsning: Ved påstande om karakterafvigelser hos én af parterne, bør undersøgelserne ikke foretages af børnesagkyndige, men af et ekspertteam med stor erfaring inden for karakterafvigelser og familievold (Familievold = systematisk og langvarig psykisk og evt. fysisk nedbrydelse af partneren og børnene).
- Barnets tarv: Karakterafvigere har meget lidt eller ingen empati. De opfatter ikke børn som selvstændige væsener, men som kilder til at opfylde egne behov. De er uforudsigelige og egocentrerede. Karakterafvigere er derfor ikke forældreegnede, og de bør som udgangspunkt ikke have samvær. I stedet bør børn og ekspartner beskyttes mod stalking, overgreb og mord.

Adfærd hos en karakterafviger – og hvordan man gennemskuer dem:

Karakterafvigere er styret af primitive forsvarsmekanismer. Disse forsvarsmekanismer nedbryder karakterafvigerens partner og børn psykisk (50% af alle partnere til karakterafvigere udvikler psykiske eller psykiatriske problemer pga. den psykiske vold).

Karakterafvigeren i samværssager:

Hvordan kan man genkende en psykopat i en forældremyndighedssag?

For det første vil de ikke samarbejde med ekspartneren.

De vil have fuld forældremyndighed og deleordning.

De beskylder altid deres ekspartner for at være psykisk syg. Og de fraviger ikke denne opfattelse, selvom alle andre kan se, at ekspartneren er rask.

De vil ikke betale børnebidrag, hvis de er samværsforældre. Og de kræver at ekspartneren betaler al transport – og henter og bringer i barnets sovetid eller midt i ekspartnerens arbejdstid.

De kræver urealistisk lange samvær i forhold til barnets alder.

De fremstiller sig selv som samarbejdsvillige og kærlige forældre og ekskæresten som usamarbejdsvillig og konfliktskabende, samtidig med at de konstant kører klagesager og retssager og skriver bekymringsskrivelser om den anden forælder.

De er totalt ufleksible og nægter at flytte samvær pga. barnedåb eller runde fødselsdage i ekspartnerens familie. De insisterer på at en samværsaftale er en samværsaftale – også selvom ekspartnerens mor er død for en time siden.

Deres ekspartner har posttraumatisk stress eller angst.

Deres ekspartner forsøger at beskytte børnene imod dem og hævder, at far/mor aldrig har taget del i barnets opvækst. Og det er sandt. For karakterafvigeren har aldrig vist interesse for barnet som andet end statussymbol, når der var gæster, og som middel til at fastholde og chikanere ekspartneren efter skilsmissen.

Hvordan genkender myndighederne en psykopat?

Svaret er, at trods samværssager med psykopater siden 70'erne eller før, har myndighederne endnu ikke lært at gennemskue karakterafvigere. Faktisk er systemet rystende inkompetent. Det har altid været sådan, at karakterafvigernes ofre måtte flytte til udlandet for at beskytte børnene efter skilsmissen. Sager som Betty Mahmoodys fra "ikke uden min datter" finder sted hvert eneste år. Det er bare ikke et muslimsk land, kvinderne flygter fra med deres børn. De flygter ud af Danmark.

Er nogle karakterafvigere forældreegnede?

Nej. (Se listen over forsvarsmekanismer nedenfor).

Børn, som ikke bliver afskærmet fra den karakterafvigende forælder, bliver som voksne depressive, angst, ude af stand til at mærke deres grænser, selvmordstruede og har så lille selvværd, at de har svært ved at gennemføre en uddannelse, eller også bliver de – som mange voldsforbrydere i fængslerne - voldelige, omskiftelige og aggressive, uden evne til at føle tillid og indgå i nære relationer. I de værste tilfælde bliver børnene selv karakterafvigere og krænkere.

Mange børn af karakterafvigere falder selv for en karakterafviger, fordi de har lært at acceptere kritik, vold og krænkelser.

Børn, som ikke har haft samvær med den karakterafvigende forælder, klarer sig væsentlig bedre end de søskende, som er vokset op med eller har haft samvær med karakterafvigeren. F.eks. har børn uden samvær en større chance for at få en lang uddannelse, et udfordrende arbejde og stifte en normal kernefamilie end deres søskende, som har travlt med at få styr på deres liv langt ind i voksenalderen.

Konfliktløsning og samarbejde med en karakterafviger er ikke mulig, da personens verdensbillede er omskifteligt, fiktivt og forvrænget.

Hvad skal myndighederne så gøre?

Først og fremmest skal udredningen for karakterafvigelser ikke ligge i hænderne på børnesagkyndige eller andre generalister.

Udredningen skal heller ikke ligge i hænderne på ét enkelt menneske, selvom vedkommende har ekspertise i personlighedsforstyrrelser.

Karakterafvigere afsløres bedst i et team, f.eks. et familiehus, med ekspertise i familievold, misbrug og personlighedsforstyrrelser.

Undersøgelserne skal kvalitetssikres – og de skal gøres ordentligt fra starten!

En undersøgelse for nylig viste, at 61 kommuner giver vidt forskellige beskrivelser af, hvad en forældreevneundersøgelse er. Mens nogle kommuner bruger op til en halv million på at observere hele familien på en familieinstitution gennem flere måneder, så klares forældreevneundersøgelsen andre steder for nogle få tusinde kroner af en socialrådgiver på baggrund af de foreliggende sagsakter eller af kommunalt ansatte pædagoger.

Advokater med stor erfaring på området, oplever stærkt svingende kvalitet i undersøgelserne, som kan være meget overfladiske og utilstrækkelige.

Samtidig erkender formanden for kommunernes socialchefer, at ingen nogensinde har undersøgt omfanget eller kvaliteten af forældreevneundersøgelserne, og at kommunerne heller aldrig selv har lavet nogen erfaringsopsamling med, hvilke metoder der virker bedst eller giver den største sikkerhed for, at man finder frem til forældre, der faktisk er skadelige for deres egne børn.

Selv når kommunerne vælger at bruge en autoriseret psykolog, kan de være på gyngende grund. For ingen har nogensinde undersøgt, hvad der virker bedst, eller om undersøgelserne overhovedet finder frem til de forældre, der faktisk er skadelige for deres egne børn.

Præcis det samme gælder de børnesagkyndige undersøgelser og forældreevneundersøgelserne i retssystemet. Vores erfaring er, at ud af ca. 100 børnesagkyndige gennemskuede kun én karakterafvigeren. Undersøgelserne var korte, overfladiske og det blev ikke undersøgt, om oplysningerne, der lå til grund for undersøgelserne, var korrekte.

Er konfliktløsning mulig mellem en karakterafviger og en normal forælder?

Nej

Forældreansvarsloven lægger op til konfliktløsning.

Inden man overhovedet påbegynder en konfliktløsning, bør den samvittighedsfulde konfliktløser afdække konfliktens karakter – herunder undersøge, om forældrene overhovedet er egnede til at løse konflikter, og om konflikten er ligeværdig eller har karakter af overgreb.

Konfliktløsning kræver, at begge er indstillet på og i stand til at sætte sig i den andens sted, og at begge har et virkelighedsnært forhold til sandheden.

Hvis offeret reagerer fysisk på voldsmandens tilstedeværelse pga. angst, er konfliktløsning heller ikke mulig, og alene det fysiske møde er et overgreb mod offeret. Et offer behøver ikke at have været udsat for fysisk vold for at reagere fysisk på krænkeren. Psykisk vold og stalking kan sætte de samme spor og gøre offeret vredt, opfarende, angst eller reaktivere posttraumatisk stress.

Kendetegn, som er typiske for karakterafvigere

(og som gør dem svære at gennemskue ved overfladiske forældreevneundersøgelser og korte retsmøder i statsforvaltningen):

Psykopater har en række forsvarsmekanismer, der gør, at der ikke er sammenhæng mellem de ting de siger, og de ting de gør. Som regel er samtlige forsvarsmekanismer til stede hos den samme person.

De fleste mennesker vil være meget bekymret, hvis et barn skal bo eller opholde sig hos en karakterafviger uden intens overvågning.

Forsvarsmekanismer:

- Benægtelse.

Nægte at anerkende, hvad der er sket. Opretholde et falsk selvbillede (grandiositet/storhedsvanvid).

Modsat fortrængning er benægtelse en tilstand tæt på psykose: Man benægter det, man ser, og man benægter det, man hører. Benægtelse er altså en forvrængning af virkeligheden.

Konsekvens ifht. FA-loven:

Benægtelse gør konfliktmægling umulig, fordi en psykopat eller alkoholiker, som har fortrængt egne problemer, aldrig vil anerkende offerets oplevelse.

Konfliktmægling kræver, at man kan sætte sig i hinandens sted – men intet normalt menneske kan sætte sig ind i psykopatens fantasiverden.

Særlig i sager om overgreb og vold er krænkerens anerkendelse af offerets oplevelse den vigtigste helbredende faktor.

Konfliktmægling med en psykopat er et overgreb på offeret, som af konfliktmægleren vil blive tvunget til at anerkende den andens sygelige opfattelse af virkeligheden... Offeret vil reagere med vrede. Psykopaten vil fremstå glat og selvsikker – overbevist om at den opdigtede virkelighed er sand.

Børnesagkyndige undersøgelser med en positiv tilgang til at to forældre er godt, og at begge forældre vil det bedste for barnet, føles ligeledes som voldsomme magtovergreb – trods den gode og velmenende intention – når man forsøger at beskytte sig selv og barnet mod en psykopat. Hvis myndighederne ikke tror på offeret, men "følger" psykopaten og tror på ham, når han benægter virkeligheden, føjer myndighederne et myndighedsovergreb oveni det overgreb, offeret allerede har været udsat for i forholdet.

Hvordan reagerer partneren og børnene på "benægtelse"?

Hvis man prøver at "forstå", kommer man hurtigt i tvivl om sin egen virkelighedsopfattelse, og det kræver lang tids behandling hos en psykolog at blive viklet ud af psykopatens "spind" eller fantasiverden og finde tilbage til virkeligheden igen.

Det er derfor, så mange psykopatofre ender på psykiatrisk afdeling med belastningsreaktioner. Et offer som ikke bliver anerkendt, vil bryde sammen, flygte eller eksplodere.

Hvordan afslører retssystemet karakterafvigelsen?

Retssystemet skal beskytte den voldsramte partner og børnene ved at sandhedsprøve forældrenes udsagn. Denne sandhedsprøvning mangler totalt i de nuværende børnesagkyndige undersøgelser og forældrenevneundersøgelser.

Eksempel: En børnesagkyndig fortæller moderen, at faderen lige har fortalt, hun skærer sig selv dybt i armene.

Moderen svarer ikke, men smøger bare begge ærmer op og viser de bare arme frem. Ingen snitsår. Den børnesagkyndige undersøger ALLIGEVEL ikke moderens påstand om, at faren er karakterafviger. Han ser bare farens samspil med barnet i 2x2 timer og erklærer begge forældre egnede. (SFI's rapport, sag nr. 25).

Defleksion:

Fortrænge kritik og farlige eller truende impulser ved at si dem fra og vende det døve øre til. Undlade at forholde sig, besvare eller bearbejde virkeligheden. Ignorere og fordreje virkeligheden for at skærme sig mod negative følelser.

Konsekvens ifht. forældreansvarsloven:

Konfliktmægling beror på, at begge parter hører det samme og forholder sig til, hvad den anden siger. Det er ikke muligt at lave konfliktmægling med en person, hvis forsvarsmekanisme er defleksion.

Hvordan reagerer partneren og børnene på defleksion?

En person, som bruger defleksion, mangler evne til at indgå i direkte kontakt med andre.

Defleksion skaber frustration og aggression hos omverdenen.

Ofre for defleksion vil ofte opfattes af omgivelserne som hysteriske eller vrede.

Børn og partnere vil opleve sig ikke-forstået, ikke-mødt og opleve, at den deflekterende forælder alene sætter dagsordenen for, hvad der må snakkes om – og bliver "døv" i stedet for at lytte til partneren og børnene.

Hvordan afslører retssystemet karakterafvigelsen?

Bliv ved med at gå tæt på, fasthold din kritik og bliv ved med at insistere på et svar. Hvis du spørger i øst og personen svarer i vest og bliver ved med at skifte emne eller undlade at svare, kan det være tegn på en personlighedsforstyrrelse.

- **Devaluering:**

Nedvurdering. At omtale, opfatte og behandle andre mennesker som små og værdiløse for at støtte op om sit eget (grandiose) selvbillede.

Devaluering handler ikke om offerets personlighed og handlinger, men er en indbygget del af krænkerens personlighed.

Konsekvens ifht. forældreansvarsloven:

Konfliktmægling er ikke mulig med en devaluerende ekspartner med psykopatiske træk, fordi magtforholdet mellem offer og krænker er for skævt.

Hvordan reagerer partneren og børnene på "devaluering"?

Lavt selvværd. Negativt selvbillede. "Jeg duer ikke til noget." Afhængighed: "Jeg kan ikke klare mig uden ham." Perfektionisme og angst for at begå fejl.

Børn som bliver udsat for devaluering, får enten lavt selvværd og problemer med depression senere i livet, eller udvikler sig oprørske, destruktive og udadreagerende med stor risiko for selv at overkompensere (se nedenfor) og blive krænkere.

Hvordan afslører retssystemet karakterafvigelsen?

Sig den potentielle krænker imod – og oplev om han eller hun kan klare kritik.

Læg mærke til, om personen lefter for dig og dine kolleger – men nedvurderer sin eks, sine kolleger eller andre personer, som bliver nævnt under mødet.

Klager personen over alt og alle???

- **Introjektion (identifikation):**

Karakterafvigelsen "stjæler" offerets historie, personlighedstræk, adfærd og holdninger som sine egne.

Dette er et meget alvorligt tegn på psykisk sygdom, fordi introjektion er fortrængning af virkeligheden.

Konsekvens ifht. forældreansvarsloven:

Retssystemets reaktion: Retssystemet og de børnesagkyndige bliver forvirrede, fordi det er "ord mod ord". De har en tendens til at afvise sagerne, fordi "begge er lige gode om det". Eller fordi de "ikke kan finde ud af, hvad der er op og ned".

Hvordan reagerer partneren og børnene på "introjektion"?

Dette er meget frustrerende for offeret. Karakterafvigeren "stjæler" offerets identitet – og hvis karakterafvigeren kommer først, kan offeret nærmest mærker stemplet "løgner" fra omgivelserne. Desuden reagerer offeret med stor forvirring – både i forhold til krænkerens personlighed og sin egen identitet.

Hvordan afslører retssystemet karakterafvigeren?

Find ud af sammenhængen mellem, hvad parterne siger, og hvad parterne gør. Dette kræver en længere udredning af begge parter.

Sammenhængen mellem sagt og gjort er ét af de bedste midler til at afsløre karakterafvigere. Siger begge parter f.eks. at de har holdt barselsorlov, kan dette nemt bevises. Siger begge parter det samme om barnets karaktertræk, opdragelse og trivsel, kan man bedst sandhedsprøve deres vidnesudsagn ved at gå dem på klingen og gå dybt ned i dét, de siger. HVOR har de værdierne fra? Hvad mener de med det, de siger?

Lad dem ikke slippe udenom. Introjektion er nemlig kopiering, og der er ingen dybde i udsagnene. En karakterafviger, som bliver udspurgt i dybden og fanget i selvmodsigelser eller løgne, vil ofte reagere med defleksion (døvhed), devaluering (vrede og nedgørelse af spørgeren) eller med vildere og vildere historier, som til sidst slet ikke hænger sammen. Det kan også være, at karakterafvigeren pludselig afslører holdninger, som slet ikke hænger sammen med barnets tarv – f.eks. et meget afvigende syn på børneopdragelse, kærlighed og straf eller manglende forståelse for basal omsorg og nærvær.

- **Omnipotens (almægtighed)**

Skaber et meget overbevisende idealbillede af sig selv.

Det er let at tro på løgnehistorierne, fordi karakterafvigeren selv tror på dem.

Omnipotent kontrol af partneren er et forsøg på at fastholde et ikke-virkeligt idealbillede af sig selv. Ved at projicere egne negative træk over på partneren, kan man forblive omnipotent.

- **Overkompensation**

Mobbere retter deres egne komplekser mod et offer, der har de egenskaber, mobberen ikke selv kan opnå.

For at skjule sine egne mangler, retter mobberen sit fokus og sin kritik mod andre.

Psykopatofer, som bliver forfulgt af den voldelige ekspartner, er f.eks. tit meget rummelige, fleksible, hjertevarme, kærlige og uselviske mennesker. Netop de karaktertræk, som en karakterafviger IKKE besidder.

- **Projektion:**

At håndtere sin egen smerte ved at placere skylden hos en anden.

Ubevidst overføre sine egne indre tilstande til ydre genstande eller personer.

Projektion er tæt forbundet med paranoia, idet mennesker som projicerer, mangler virkelighedsopfattelse og evne til at sætte sig ind i andre menneskers følelser.

Konsekvens ifht. forældreansvarsloven:

I et system, hvor man går ud fra at begge forældre taler lige sandt, gør man vold på den normale forælders virkelighed.

Den projicerende karakterafviger lægger sine egne negative følelser og karaktertræk over på den anden. Også egne handlinger (f.eks. incest eller vold) bliver "egenskaber" hos den anden.

Gennem projektion kan en psykopat manipulere med omverdenen og fremstå oprigtigt bekymret over træk hos andre mennesker. Det farlige er, at det ofte er træk hos karakterafvigeren selv.

En karakterafviger vil føle sig oprigtigt krænket og forbavset, hvis man påpeger hans eller hendes fejl – deres kritisable sider har de nemlig forlængst projiceret over på andre.

Projektion er nært forbundet med psykose: Man tillægger andre mennesker træk, handlinger og sygdomme, som ikke er der!

Børn, som er på normalt samvær hos en karakterafviger, vil konstant blive sat op imod alle andre mennesker. Jo mere samvær, jo større sandsynlighed for at karakterafvigeren river barnet med ind i sin fantasiverden, hvor kun han er god og den anden forælder og resten af verden er ond.

Herefter er det normale forløb, at barnet siger, at det vil bo hos karakterafvigeren. Kort efter stopper barnet og karakterafvigeren sammen samværet med den normale forælder. Barnet mister sit selv – og bliver en forlænget arm af den syge forælder, hvis paranoide verden barnet vokser op i.

Konfliktløsning og normal kommunikation er ikke mulig med en person, som projicerer sine fejl over på den anden.

Retssystemet og de børnesagkyndige undersøgelser, kalder i dag projektering for "kommunikationsproblemer mellem forældrene" og anbefaler, at forældrene "bibringes en samstemmende virkelighedsopfattelse".

Der står i de nuværende retningslinjer i FA-loven, at hvis en forælder konstant bombarderer det offentlige med bekymringsbreve over den anden forælder – og disse bekymringer ikke har noget på sig – kan det påvirke forældremyndighed og samvær. Lars Barfoed skrev i et hørings svar, at man på denne måde kunne beskytte børn mod psykopater i samværs sager.

Problemet med denne fremgangsmåde i praksis er, at projektion ikke anses for strafbar – og at jurister eller børnesagkyndige i familieretssager ikke anser myndighedsskikane og stalking for relevant!

Hvordan reagerer partneren og børnene på "projektion"?

Partnerens og børnenes reaktion vil være forvirring, frustration og aggression. De beskyldes jo for at være, som den syge forælder er.

Modtagerne genkender ikke sig selv i beskrivelserne og forstår ikke, hvad der sker.

Et barn, som tvinges på samvær med en karakterafviger, der projicerer, vil under samværene blive pålagt karakterafvigerens fantasiverden.

Det betyder, at barnet får svært ved at finde ud af, hvad der er virkelighed og hvad der er fantasi.

Hvordan afslører retssystemet karakterafvigeren?

I samværssager er det bedste middel til at afsløre en psykopat, at fremlægge verificerbare beviser fra fortiden. Det kan være nødvendigt at kalde tidligere kærester og andre, som har været tæt på begge forældre, ind som vidner. Den nye stalkinglov er også et vigtigt skridt på vejen – dog mangler der i stalkingloven "gentagne ubegrundede bekymringskrivelser".

- **Rationalisering:**

Psykopaten bortforklarer sine løgne med nye løgne. Der er altid en snert af sandhed i løgnene – derfor forekommer de troværdige, fornuftige og acceptable. Det var jo også sådan, partneren blev narret til at tro på karakterafvigerens historier – og få børn med ham!

- **Splitting (personlighedsspaltning):**

De acceptable og de uacceptable følelser adskilles i splitting, så karakterafvigeren fremstår som en Dr. Jekyll og mr. Hyde.

Karakterafvigeren tænker sort/hvidt, hvor de fleste voksne mennesker tænker i gråtoner.

Enten er man med dem og har nytteværdi for karakterafvigeren – og bliver rost til skyerne og behandlet som en "ven". Eller også er man imod dem – og bliver udsat for al den ondskab, noget menneske kan udsætte sine "fjender" for.

Ved skilsmisse bliver ekspartneren, som før blev skiftevis forgudet og devalueret, automatisk en "fjende". Hele fortiden nedvurderes til 0, og alt hvad karakterafvigeren før har gjort og sagt, "gælder ikke længere".

Konsekvens ifht. forældreansvarsloven:

Konfliktmægling: Karakterafvigere ser ingen gråzoner og kan derfor ikke gå på kompromis. Hvis de ikke får deres vilje 100%, går de ind i en langvarig konfliktsituation for at vinde. Og de er MEGET udholdende. Der er ingen medfølelse med offeret og børnene. Det er vind eller forsvind – og man slår hellere offer og børn ihjel, end man taber.

Man kan ikke lave aftaler med en karakterafviger, da han eller hun hele tiden ændrer verdensbillede – og sagtens ti minutter efter kan benægte nogensinde at have indgået en aftale.

Hvordan afslører retssystemet karakterafvigeren?

Den "psykisk syge" eks er et fjendebillede! Der er ingen medfølelse eller empati.

Karakterafvigeren kan muligvis udtrykke medfølelse med sine ord.

Men hvor er medfølelsen i handling, når man oplever karakterafvigerens konstante retssager, krav om bopæl og 7-7-ordning med spædbørn, 3 ugers sommerferiesamvær med et 1-årigt barn og totale kompromisløshed? Hvis en partner er psykisk syg, kan han eller hun da SLET IKKE være far eller mor, når vedkommende samtidig bliver udsat for et konstant retssagsbombardement. Er det sådan, vi andre ville behandle en ægtefælle med psykisk sygdom – eller ville vi reagere med støtte, skånsomhed og medfølelse? HER skilles vandene mellem en kærlig ægtefælle, som ikke magter mere – og en karakterafviger, som har brugt vold i forholdet og nu misbruger offerets reaktion på volden - den psykiske sygdom - til at få ret!

Opfordring til politikerne om at hjælpe psykopatofre og børn med at blive skilt!

At leve med et menneske med diagnosticeret eller (oftest) udiagnosticeret borderline, dyssocial, narcissistisk eller histrionisk personlighedsforstyrrelse, er umuligt eller meget svært.

En person behøver ikke at have alle psykopatiske træk for at give omgivelserne problemer. Nogle få psykopatiske træk kan være nok.

Det er et svigt mod ofrene, at det er så svært for fagfolk i retssystemet at indse, at der faktisk findes karakterafvigere, og at disse på overfladen ligner alle andre mennesker med arbejde, familie og børn.

Mennesker, som har levet i et helvede med en karakterafviger, trækkes igennem endnu et helvede, når fagfolk ikke vil stille diagnoser for ikke at stigmatisere.

Den psykiske terror, ofrene er udsat for, giver dem en forståelse for, hvad en psykopat er. Og den bedste måde at beskrive virkeligheden med en psykopat for ikke-psykopatofre er, at de må se nogle flere gyserfilm. Fagfolk, som ikke har været trukket igennem den psykiske terror, mangler ofte indlevelse og forståelse for ofrenes situation og har en meget snæver definition på psykopati, som slet ikke rummer "hverdagens pæne psykopater".

Derfor risikerer barnet at blive dømt til at bo – eller dømt til længere tids samvær – hos en forælder med en livslang historik med afvigende adfærd.

Når man fra statsforvaltningen og rettens og de børnesagkyndiges side har det udgangspunkt, at man ikke tror på nogen af forældrene, og at "sandheden er nok et sted midt imellem", begår man justitsmord på ofrene, og man bliver selv en støtte for psykopaten. Ofret påtvinges en "forståelse" af karakterafvigerens løgnehistorier. Dermed begår man et kæmpe justitsmord på den, der taler sandt!!!

Fint tøj og præcist fremmøde er blot forældrenes billede udadtil. Et psykopatoffer i en samværs sag har ikke meget overskud til at se pæn ud og komme præcist. Der er måske ikke engang overskud til at huske madpakkerne på vej til børnehaven.

"Vi trækker en streg i sandet" og "nu må I glemme fortiden" er noget, man kan blive ENIGE om i konfliktløsning – ikke noget, man kan blive pålagt af retten og den børnesagkyndige.

Hvis en forælder er bange for, at den karakterafvigende forælder vil skade barnet, ikke kan drage omsorg for barnet eller vil manipulere barnet, hjælper det ikke, at den børnesagkyndige og dommeren bringer "terapeuten" ind i retssalen og ser det "gode" og "forældregnede" i manipulatorens facade af forsvarsmekanismer.

På vegne af Mødrerådet

20. februar 2012 af Sidsel J. Lyster, sognepræst på Djursland.

Lovforslag med kommentarer til styrkelse af barnets perspektiv i Forældreansvarsloven v. Mødrerådet

Vi har forsøgt at lave et lovforslag, som vi forestiller os som en del af den færdige forældreansvarslov. Lovforslaget lægger sig op ad den politiske aftale mellem alle Folketingets partier om ændring af Forældreansvarsloven.

Vi støtter den politiske aftale, og lovforslaget udspringer af vores ønske om en nærmere definition og uddybning af enkelte punkter i aftalen.

Lovforslaget er blevet til ved et fælles skriveprojekt for helt almindelige, men veluddannede, forældre af begge køn. Vi mener, at lovforslaget er baseret på ligestilling, sikkerhed for barnet og almindelig sund fornuft.

Lovforslaget er tænkt sammen med de fremlagte bilag, hvoraf det fremgår, at Mødrerådets fokus først og fremmest er beskyttelse af børn i højkonfliktsager. Herunder i særlig grad børn af mandlige og kvindelige karakterafvigere, men også andre udsatte børn.

Trods Mødrerådets navn er foreningens fokus med dette lovforslag ikke mødrenes, men børnenes grundlæggende ret til beskyttelse i højkonfliktsager, uanset om det er far eller mor, der er den bedste forælder.

Forudsætningen for loven er, at aftalepartierne hurtigst muligt udvikler et særligt spor/procedure med relevante kompetencer, som kan styrke behandlingen af "højkonfliktsager". Vi så gerne, at der allerede nu blev bevilliget satspuljemidler til et sådant spor.

Vi er gerne behjælpelige med rådgivning ifht. vores erfaringer med, hvordan et særligt spor/procedure bedst kunne udmønte sig, enten i familiehuse eller i tværfaglige task force-grupper.

Udgifterne ved et særligt spor i højkonfliktsager er, efter vores mening, en god investering:

Dels bruger det offentlige lige nu bunker af penge på overfladiske børnesagkyndige undersøgelser, som generelt aldrig når ind til sagens kerne, fordi de kun er observerende. (Mange incestfamilier og voldsramte familier er blevet "observeret" af det offentlige, uden at børnene opnåede nogen som helst form for retsbeskyttelse, før de blev gamle nok til selv at forlade familien).

Dels koster de mange retssager i højkonfliktfamilierne bunker af penge, både i statsforvaltningen, retten og fogedretten – uden at systemet magter at stoppe konflikterne. Vi er positive for et stop for ubegrundede retssager, men frygter samtidig, at det kan blive til skade for barnet, hvis

myndighederne i første omgang har truffet en forkert afgørelse og givet barnet til en krænkende forælder.

Det er derfor yderst vigtigt, at myndighederne er langt mere grundige i deres undersøgelser, så der helt fra begyndelsen træffes den afgørelse, der er bedst for barnet. Herefter lukkes bopæls- og forældremyndighedssagen én gang for alle, medmindre forandrede forhold, som f.eks. negative ændringer i barnets adfærd, viser at myndighederne muligvis i første omgang gav barnet til en ikke-egnet forælder.

Vores erfaring er, at højkonfliktsager normalt tager mindst 3 år – og nogle gange hele barndommen – fordi myndighederne aldrig finder ind til konfliktens kerne. Konfliktens kerne er, som forældrene oplever det, ofte misbrug eller personlighedsforstyrrelser, som den reelt bekymrede forælder ikke kan bevise.

Det er altså dyre sager, både på det økonomiske og menneskelige plan.

På nuværende tidspunkt er mange veluddannede forældre i højkonfliktsager uden for arbejdsmarkedet, fordi de er nedslidt af det forudgående forhold og konflikterne omkring deres barn. De er sygemeldt eller på førtidspension. Mange af børnene i højkonfliktsager har brug for særlige støtte fra det offentlige. Sundhedsvæsenet og kommunerne bruger ganske mange penge og ressourcer på højkonfliktfamilierne. Hvis der fra første færd var truffet afgørelser, der gav fuldkommen ro i disse familier, havde de fleste af forældrene og børnene i dag været uden for det offentlige system.

Det offentlige bør altså bruge mange penge på en tilbunds gående undersøgelse i første omgang.

Samtidig med den langsigtede økonomiske besparing undgår myndighederne nogle af de mange incestsager og sager om vold og ikke mindst mord under samvær, som er dukket op i medierne de sidste par år.

Først og fremmest ønsker vi vel alle, at alle børn skal have lov at udfolde sig som hele, trygge og glade mennesker med kræfter til at udvikle deres potentiale. Derfor har børn brug for en tryk barndom.

Lovforslaget er fremlagt for, løbende ændret og godkendt af:

- fædrene og mødrene i to kernefamilier og to "lykkelige" skilsmisefamilier med godt forældresamarbejde,

- to sociale fædre,

- vores netværk for skilsmisefædre og skilsmissemødre i højkonfliktsager med en formodet karakterafviger. Vi har fået svar og løbende rettelser fra både fædre og mødre i netværket.

- BoPam (Børn af alkoholikere). (Dette fordi misbrug og karakterafvigelse efter vores opfattelse er de to største problemer i højkonfliktsager).

Vi har følgende forslag til, hvad vi synes strammer ganske meget op på sikkerheden for den normale forældre og børnene, og samtidig læner sig op ad den netop indgåede politiske aftale mellem alle Folketingets partier.

§1 Forældre, der er gift med hinanden ved barnets fødsel, får automatisk fælles forældremyndighed. Ugifte, separerede eller fraskilte forældre, der udfærdiger en ansvars- og omsorgserklæring, får fælles forældremyndighed over deres fælles barn.¹

§1 stk 1 Er forældre separeret ved barnets fødsel, får moderen den fulde forældremyndighed, medmindre forældrene i fællesskab indgår anden aftale, og i alle andre tilfælde, hvor moderen er forældreegnet (se §2), får moderen den fulde forældremyndighed, da disse situationer tilsiger, at der ikke er noget samarbejdspotentialer.²

§1stk 2 Ved ophør af samliv mellem forældre, der har fælles forældremyndighed, forudsætter fortsættelsen af den fælles forældremyndighed et samarbejdspotentialer. Fælles forældremyndighed kan derfor kun fortsætte, hvis forældrene er enige herom.³ Ved uenighed om forældremyndigheden, overføres sagen automatisk til nærmere undersøgelse ved et specialteam, jfr §5.⁴

§1 stk 3 Er forældrene ikke enige om at have fælles forældremyndighed, og kan der ikke med sikkerhed påvises at være, eller igennem mægling opnås, et positivt samarbejde mellem forældrene, må retten udpege den ene af forældrene som indehaver af den fulde forældremyndighed. Beslutningen skal træffes ud fra, hvad der er bedst for barnet.

---

¹ Lovforslagets udgangspunkt er, at barnets bedste under normale omstændigheder er to forældre med fælles forældremyndighed.

² Under moderens graviditet og i tiden før og efter fødselen er både mor og barn sårbare og har brug for særlig beskyttelse. Nyfødte børn har behov for tilknytning til den primære omsorgsperson og bør ikke udsættes for konflikter. Der er ofte store problemer imellem forældrene eller hos den ene forælder, hvis en gravid, fødende eller nybagt mor giver afkald på den støtte, som barnets far kunne have givet hende. Den nybagte og forældreegnede fars retsbeskyttelse omtales i §2.

³ Forældrene bør aldrig sendes hjem med fælles forældremyndighed og besked om, at de har "samarbejdspotentialer", hvis det ikke lykkes at forlige dem i retten. En dom om fælles forældremyndighed mellem to forældre, som ikke selv er nået til enighed herom, er en utopi. Hvis man ikke – som hovedparten af alle forældre sagtens kan – kan blive enige om fælles forældremyndighed, hvordan kan man så blive enige om andre væsentlige beslutninger, som vedrører barnet?

⁴ Vores erfaring er, at man ikke kan dømme til enighed. Tværtimod giver en dom om fælles forældremyndighed, uden at forældrenes indbyrdes konflikter er løst, et øget konfliktpotentiale, og vi har erfaret, at den fælles forældremyndighed kan virke direkte konfliktoptrappende, fordi man føjer endnu flere uløste konflikter om barnet oven i de konflikter, som forældrene havde, da de valgte at gå i statsforvaltningen eller retten. Frivillig mægling er godt, men bør aldrig anvendes i højkonfliktsager med mindst én forælders påstand om fysisk og psykisk vold, misbrug, personlighedsforstyrrelser, omsorgssvigt af barnet eller samarbejdschikane.

§2 Hvis den ene forælder anklager den anden forælder for samarbejdschikane, skal dette altid medføre at sagen bliver betragtet som en højkonfliktsag og overflyttes til det dertil nedsatte specialteam jfr §5. Dette gælder også ved tvivl om moderens samarbejds- eller forældreevne jfr. §1 stk1.⁵ "Samarbejdschikane" indbefatter også gentagne tillidsbrud ifht. barnet, f.eks. hvis samværsforælderen flere gange misligholder aftalen om samvær.⁶

§2 stk 1 Ovenstående fordi chikane altid dækker over en konflikt eller en reel bekymring, og det skal derfor undersøges til bunds, hvorfor der er en bekymring eller konflikt, således at skyldsspørgsmålet undersøges til bunds og chikanen ikke bliver forvekslet med ren beskyttelse af et barn jfr. de almindelige sociale regler herom. Barnets ret til sikkerhed og tryghed i forhold til omsorgssvigt, psykiske eller fysiske overgreb begået af en forælder eller andet nært familiemedlem, må gå forud for alt andet.⁷

§3 Varslingspligten ved flytning fjernes.⁸

§4 Barnets tarv er ret til kærlighed og omsorg, stabilitet og ro, det er fravær af konflikter og utallige retssager. Det er beskyttelse fra overgreb af psykisk og fysisk art, og det er så vidt muligt kontakt med begge forældre, hel- og halvsøskende og andre nære familiemedlemmer (herunder også sociale forældre, som barnet er glad for), såfremt dette er gavnligt og positivt for barnet jfr. barnets ret til kærlighed, omsorg, stabilitet, ro og fravær af uløselig konflikt mellem familiemedlemmerne.⁹

---

⁵ Dette for at beskytte en nybagt far med forældreevne mod at blive misbrugt som ufrivillig donor.

⁶ Udtrykket "samarbejdschikane" kan dække over alt fra overgreb mod barnet til en hævngherrig adfærd mod den anden forælder med mange små "prik", som ligger under politiets bagatelgrænse, men sammenlagt stresser den anden forælder og gør hverdagen besværlig for ham eller hende. De små "prik" – også selvom de falder lidt uden for stalkingloven – er lige så alvorlige og bør vægte lige så tungt i vurderingen af samarbejds- og forældreevnen som f.eks. nægtelse af udlevering af barnet.

⁷ Samarbejdschikane dækker altid over højt konfliktniveau eller overgreb, og involverer næsten altid en karakterafviger, en meget hævngherrig og konfliktskabende forælder eller en bekymret forælder, som prøver at beskytte barnet mod omsorgssvigt, psykisk vold eller overgreb.

⁸ Varslingspligten afstedkommer utallige retssager, den stavnsbinder en forælder unødigt, hvilket ikke stemmer overens med det frie bevægelige arbejdsmarked man politisk ønsker, ligesom den sætter bestemmelsen om bopælsforælders ret til at bestemme bopæl og skole ud af kraft.

⁹ Vi læser ud fra den politiske aftale, at barnets perspektiv skal styrkes, og barnet skærmes og støttes i processen. Familiestyrelsens evaluering viser netop, at barnets trivsel i højkonfliktsager ikke er at pendle mellem to parter i konflikt, men at have en tryk base. Vi finder det betænkeligt, at aftalepartierne definerer barnets tarv som "to forældre", når de undersøgelser, der er lavet af familiestyrelsen, ikke understøtter dette. Fagfolk bliver bundet af en

§4 stk 1 Barnets tarv er først og fremmest ovenstående i § 4. Kan to forældre ikke samarbejde om at varetage barnets tarv, må samvær og forældremyndighed afgøres i henhold til § 1 stk 2 og § 4, og ikke i forhold til forældrenes tarv og følelse af deres ret til barnet.

§ 4 stk 2 Deleordninger samt en 8-6 deleordning kan kun besluttes af forældrene i enighed jfr §4.

§4 stk 3 Standardsamvær for børn over fire år er hveranden weekend fra fredag eftermiddag til mandag morgen jfr §4, men kan i de situationer hvor der er et godt samarbejde mellem forældrene, også fastsættes til enten 10-4 eller 9-5. Deleordninger som 7-7 og 8-6 kan ikke træffes af myndigheder. De kan dog være gode for de forældre, der i enighed kan aftale herom.

§4 stk 4 I de situationer hvor et barn har lidt overlast af fysisk eller psykisk natur, som seksuelle overgreb, fysisk vold, eller psykiske overgreb fra en mentalt psykisk forstyrret forælder skal samvær aldrig fastsættes.

§4 stk 5 I de situationer, hvor standardsamvær hveranden weekend ikke kan indpasses efter forældrenes hverdag eller ikke er gavnligt og positivt for barnet, fastsættes samværet individuelt ud fra, hvad der er bedst for barnet. Der bør gives både fleksibilitet og støtte i forhold til den enkelte forælders styrker og svagheder, så barnet har mest mulig tryghed og sikkerhed i hverdagen, bopælsforælderen størst muligt overskud og samværsforælderens samværs længde og samværstidspunkter er tilpasset barnets alder og begge forældres hverdag og omsorgsevne.¹⁰

---

*ikke-fagligt underbygget politisk fortolkning af barnets tarv. Set i lyset af Brønderslevsagen, Birkerødsagen og en række andre sager, hvor en eller begge forældre har været til alvorlig fare for barnet, finder vi det **uhensigtsmæssigt i en lovttekst at diktere barnets tarv som to forældre.***

¹⁰ *Kommentarer: Der er forældre, som magter opgaven i nogle timer eller 1-2 dage, men som ikke magter en hel weekend. Der er alkoholikere, som kun drikker i weekenderne og hvor barnet er bedre tjent med 1-2 dages hverdagssamvær ugentligt eller månedligt. Der er forældre, som ikke kan overholde deres aftaler med barnet, og hvor standardsamværet måske skal være, at barnet og bopælsforælderen kan ringe til den pågældende forælder og aftale fra gang til gang. Der er børn, som ikke magter uroen ved at være væk fra deres vante omgivelser hveranden weekend, men vil have gavn af færre, men måske længere, samvær i stedet.*

En karakterafviger (vores fokus), som ikke stalker efter samlivets ophør, som ikke begår eller har begået overgreb mod barnet eller dets familie, og som børnene og den primære omsorgsperson ønsker en positiv relation til, kan i nogle tilfælde godt magte et par timers støttet samvær. Ved større børn, som selv kan sige fra og har mulighed for at tage hjem fra samværene, kan man måske endda overveje en enkelt overnatning en gang eller to om måneden uden

§5 I højkonfliktsager oprettes et task force. Specialteamet i højkonfliktsager skal være et uafhængigt organ af Statsforvaltningen: Når en sagsbehandler overflytter sagen til specialteamet, forlader sagen Statsforvaltningen, indtil specialteamet har udarbejdet en fyldestgørende rapport ud fra en meget tilbundsgående undersøgelse, som derefter sendes tilbage til Statsforvaltningen. Først derefter vender sagen tilbage til Statsforvaltningen for en afgørelse ud fra den foreliggende rapport fra specialteamet.

§5 stk 1 Økonomisk skal specialteamet være uafhængigt af Statsforvaltningen og have direkte midler fra regeringens satspuljer. Således undgås, at den enkelte sagsbehandler berøres økonomisk af sagens art som højkonfliktsag, både i forhold til den akkord Statsforvaltningen arbejder under, og dermed også den løn og de tillæg som den enkelte sagsbehandler i dag mister, når disse udtager en sag som højkonfliktsag.

§5 stk 2 Specialteamets undersøgelser skal være meget tilbundsgående og med mulighed for at inddrage bl.a. psykologtests, speciallægeundersøgelser, skriftlige materialer, eksterne konsulenter og vidner, og undersøgelsesresultat skal jævnligt kvalitetstestes og evalueres, ligesom der sideløbende skal forskes i, hvilke metoder der virker bedst i forhold til at nå frem til et sandfærdigt og retvisende resultat.

§ 6 Tvangsfuldbyrdelse i forbindelse med fogedafhentning af børn omkring samvær eller tilbagelevering af barnet til bopælsforældren, er altid et overgreb og en traumatisk oplevelse for barnet.

§ 6 stk 1 Tvangsfuldbyrdelse kan derfor kun ske i de situationer, hvor barnet ikke tilbageleveres til bopælsforælderen, og skal ske indenfor 24 timer, efter at bopælsforældrene har rejst henvendelse til fogedretten, såfremt bopælsforælderen ikke er til fare for barnet.

§ 6 stk 2 Samværsforælderen kan dog altid indlevere en sag til fogedretten, for at gøre opmærksom på, at bopælsforælderen ikke overholder samværsresolutionen, med henblik på at få iværksat en undersøgelse jf

§ 6 stk 3

§ 6 stk 3 Alle sager, der er rejst i fogedretten med henblik på en tvangsfuldbyrdelse jf §6 stk 1-2, skal altid medføre, at den pågældende sag overflyttes til task force teamet, da en nægtelse af udlevering af barnet til enten samvær, eller for tilbagelevering til bopælsforælderen, altid er en højkonfliktsag jf § 5

§7 § 7 Sager i Statsforvaltningen og fogedretten medfører store personlige retsvirkninger for dem det berører, derfor skal de gældende regler for fri process være gældende for også disse sager, således at

---

overvågning, under forudsætning af at barnet frit kan tage hjem, og hvis barnet og bopælsforælderen er positivt indforstået med dette.

forældre kan medbringe en advokat. Dette fordi intet barn bør lades ubeskyttet, og uden den retsbeskyttelse forældrene hver især ønsker at yde deres barn.